

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT**

zitting 18 oktober 2023

Eerste Kamer

Inzake TAG-740

GEN/21-22/0175/TU/LK

van **mr. X**

wordt de hiernavolgende **beslissing** uitgesproken:

I.- PROCEDURE

Mr. X werd conform artikel 459 § 1, 2de lid Ger. W. door de voorzitter van deze tuchtraad uitgenodigd bij aangetekende brief van 13 februari 2023 om te verschijnen in de zitting van woensdag 15 maart 2023.

Mr. X werd uitgenodigd teneinde zich te verantwoorden voor: .

"U bent tekortgeschoten in de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en die een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, door:

- **Structureel en georganiseerd medewerking te hebben verleend aan een voortdurende schending van het beroepsgeheim** en dit door, nadat gewezen advocaat A de balie heeft verlaten per (datum), intensief en nauw verder met betrokkene samen te werken waarbij deze rechtstreeks toegang behield tot alle data, de financiële verantwoordelijkheid van de advocatenonderneming behield, dossiers beheerde, consultaties hield en stagiairs instructies gaf
 - o zie stuk 1, subnummers 8, 10, 12, 15, 17, 18, 19
 - o zie stuk 5, inzonderheid de eigen toegevoegde schriftelijke verklaring
 - o zie stuk 7, p. 10-23 en de bijlagen

- **Schending van artikel 178 Codex deontologie voor advocaten houdende verbod op multidisciplinaire associaties** door na (datum) winsten te blijven delen met gewezen advocaat A vermits laatstgenoemde de facto de leiding over het kantoor en de financiële supervisie bleef behouden
 - o zie stuk 6 (pv verhoor), p. 2-4

- o zie stuk 7, p. 10-23 en de bijlagen
- **Zich te hebben georganiseerd op een wijze die een structureel gebrek aan onafhankelijkheid met zich brengt (artikel 2 Codex deontologie voor advocaten)** door na (datum) aan gewezen advocaat A de facto de leiding toe te vertrouwen over het advocatenkantoor
 - o zie stuk 7, p. 10-23 en de bijlagen
- **Systematisch onconfraterneel en onwaardig gedrag ten overstaan van stagiairs (artikel 97 Codex deontologie voor advocaten), minstens vanaf xxx oktober ...**
 - o door zich laatdunkend, beledigend en denigrerend uit te laten ten overstaan van stagiairs die in een zwakkere positie staan
 - zie stuk 1, subnummer 14 (verklaring mr X) 'Mr. B was heel formeel naar mij toe: als C niet zou vertrekken, dan zou zij vertrekken en anderen met haar. Mr. B haar eis was gesteund op een vaak grensoverschrijdend gedrag van de zijde van mr. C, ook ten overstaan van vrouwelijke collega's en waarover ik hem trouwens herhaalde malen heb aangesproken'
 - zie stuk 1, subnummer 15 (verklaring mr C): 'Dat is volledig uit de lucht gegrepen en u mag dit gerust aan alle vrouwelijke collega's vragen. De aantijging is choquerend en lasterlijk. Tezelfdertijd verbaast het mij niet gezien de projectie die mr. X hanteert'
 - zie stuk 1, subnummer 16 (verklaring mr. B) . 'Ik heb van mr. C nooit grensoverschrijdend gedrag ervaren.' 'Ik heb echter nooit het ontslag van mr. C geëist'
 - zie stuk 1, subnummer 19: 'vrouwen met boulimie heb ik graag', 'na uren gebrul te hebben moeten aanhoren, hebben meester D en ikzelf toegegeven en hebben wij verlofdagen afgestaan', 'dom', 'het gesprek wat hierna volgde, geeft me nog steeds kippenrilling. Er werd tegen ons geroepen ... wij waren egoïstische kleine kinderen ...'
 - zie stuk 1, subnummer 20: 'onruststoker', 'manipulator', 'mooi gezichtje maar toxisch karakter', 'incompetent', 'ook werd er vaak geroepen, met deuren geslaan en op de man gespeeld'
 - zie stuk 7, p. 23-28 en de bijhorende bijlagen
 - o door te trachten een voltijdse lesopdracht te cumuleren met een advocatenpraktijk waarvoor de dagdagelijkse zorg en verantwoordelijkheid de facto en op bovenmatige wijze in handen van een maximum aantal stagiairs werden gelegd:
 - zie stuk 1, subnummer 17: 'ik had zeer vaak het gevoel dat mijn medestagiairs en ik er helemaal alleen voor stonden en alleen de verantwoordelijkheid over de dossiers dienden te dragen';
 - zie stuk 1, subnummer 18: 'vaak moest ik de strategie in mijn dossiers zelf maar uitzoeken, 'wij waren echter steeds zelf verantwoordelijk voor het agendabeheer en de planning en opvolging van dossiers ...'

- *zie stuk 1, subnummer 19: 'Het is met andere woorden onmogelijk als je een normaal leven wilt behouden. 150 uur volgens E- voorwaarden is enkel mogelijk als je minstens 13-14 uur per dag aanwezig bent. (...) Achter onze rug werden ook steeds uren uit het systeem gehaald.'*
 - *Zie stuk 7, vanaf p. 28 en de bijhorende bijlagen*
- o Door het miskennen van de door OVB vastgestelde minimumvergoedingen voor een voltijdse beschikbaarheid van stagiairs*
- *zie stuk 1, subnummer 7*
 - *zie stuk 1, subnummer 19: 'er werd van ons verwacht dat wij van 08u30 tot minstens 20u aanwezig waren', 'na 4 maanden heeft de dokter mij thuis gezet met een beginnende burn out', 'op feestdagen werd ook steeds verwacht dat wij aanwezig waren ...', 'ook was er een enorme schrik voor een nieuw contract zoals mr C als wij met onze uren haalden'*
 - *zie stuk 1, subnummer 17: 'er werd ons opgelegd om 150 uur billables per maand te presteren. Dit is echter zo goed als onhaalbaar aangezien je om 7 uur billables te halen, ongeveer 11 uur per dag op kantoor aanwezig dient te zijn.'*
 - *zie stuk 1, subnummer 18: 'ik diende minimum 150 billables te presteren'*
 - *zie stuk 1, subnummer 19: 'Ook het behandelen van onze pro deo-dossiers mocht in het begin niet meetellen in de uren. We hebben verschillende gesprekken moeten voeren alvorens dit werd goedgekeurd.'*
 - *zie stuk 7, p. 7-10 en de bijhorende bijlagen''*

Op de zitting van 15 maart 2023 verscheen mr. X in persoon, met de vraag de zaak uit te stellen teneinde zijn raadsman mr. Y toe te laten zijn verdediging voor te bereiden.

De zaak werd daarop uitgesteld naar de zitting van 17 mei 2023.

Op de zitting van 17 mei 2023 was mr. X aanwezig en werd hij bijgestaan door zijn raadsman mr. Y.

De gewezen stafhouder van de balie Gent mr. Z was aanwezig ter vertegenwoordiging van de stafhouder.

De zaak werd behandeld met open deuren.

De behandeling gebeurde in het Nederlands.

De Kamervoorzitter stelde vast dat de op straffe van nietigheid voorziene oproepingstermijn van artikel 459 §1 Ger. W. werd geëerbiedigd.

Mr. Z werd gehoord. Hij verklaarde kennis te hebben genomen van de conclusie die mr. Y zal neerleggen.

Mr. Y legde namens mr. X een conclusie en stukken neer.

Mr. X kreeg het laatste woord, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen voor uitspraak op de zitting van 21 juni 2023.

Op de zitting van 21 juni 2023 werd de uitspraak uitgesteld naar de zitting van 20 september 2023 en op die zitting naar de zitting van 18 oktober 2023.

De tuchtraad heeft met gesloten deuren beraadslaagd.

II. - TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING

De tuchtraad heeft vastgesteld dat de door art. 459 § 1, tweede lid Ger.W. op straf van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van minstens 15 dagen werd geëerbiedigd.

De inhoud van de oproeping van 13 februari 2023 van de voorzitter van de tuchtraad stemt overeen met deze vermeld in de brief van de stafhouder van 16 januari 2023.

De tuchtvervolging is derhalve regelmatig ingesteld en toelaatbaar.

III. - BEOORDELING

1/ In de namens mr. X neergelegde conclusie wordt gevraagd hem ontslag van rechtsvervolging te verlenen onder verwijzing naar het gezag van gewijsde klevend aan de beslissing van deze Tuchtraad van 21 december 2022 inzake TAG-707.

Voorgehouden wordt dat de thans voorliggende tuchtvervolging "*letterlijk identiek (is) aan datgene waarvoor de tuchtraad van 21 december 2022 ontslag van tuchtvervolging verleende en steunt op identiek de zelfde dossierstukken als in de tuchtzaak TAG-707*" (einde citaat).

In dit verweer kan mr. X niet worden bijgetreden.

2/ Krachtens art. 23 Ger. W. strekt het gezag van het rechterlijk gewijsde zich niet verder uit dan tot hetgeen het voorwerp van de beslissing heeft uitgemaakt.

3/ In de beslissing van 21 december 2022 waarnaar mr. X verwijst werd geoordeeld over de tuchtvervolging die tegen hem was ingesteld bij aangetekende brief van 13 juli 2022 met volgende tenlasteleggingen:

U bent tekortgeschoten in de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en die een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, doordat u:
- structureel en georganiseerd medewerking heeft verleend aan een voortdurende schending van het beroepsgeheim;

- art. 178 Codex Deontologie houdende verbod op multidisciplinaire associaties heeft geschonden;
- zich heeft georganiseerd op een wijze die een structureel gebrek aan onafhankelijkheid met zich meebrengt (art. 2 Codex Deontologie);
- zich systematisch onconfraterneel en onwaardig heeft gedragen ten overstaan van stagiairs (art. 97 Codex Deontologie).

4/ In de beslissing van 21 december 2022 besloot deze tuchtraad tot een ontslag van tuchtvervolging "bij gebrek aan concreet naar aard en tijdstip omschreven feiten in de oproeping van 13 juli 2022" op grond van volgende overwegingen:

"3/ De tuchtraad dient mr. X bij te treden in zijn verweer dat deze oproeping "in zodanig algemene termen is opgesteld dat hij niet weet noch kan vermoeden op welke concrete feiten hij zich dient te verdedigen, waarbij van hem niet kan verwacht worden dat hij al gissend in de elementen van het tuchtdossier op zoek zou gaan naar welke feiten de stafhouder daar mogelijks zou hebben uitgelicht om te vallen onder de tenlasteleggingen".

Eigenlijk is deze oproeping niets meer dan een opsomming van een aantal tuchtrechtelijke voorschriften en bepalingen (beroepsgeheim, bepalingen van de Codex) die zouden zijn geschonden door mr. X, zonder dat deze opsomming geconcretiseerd wordt door feiten die naar plaats en tijd zijn omschreven.

Noch van mr. X, noch van de tuchtraad mag verwacht worden dat deze uit het omvangrijke tuchtdossier de individuele naar plaats en tijd omschreven feiten gaat afleiden die dan de in de oproeping vermelde en beweerdelijk geschonden deontologische normen en voorschriften zouden moeten concretiseren.

Het is van belang dat de oproeping voorziet in een zo duidelijk mogelijke omschrijving, waarbij de ten laste gelegde feiten naar aard en tijdstip worden omschreven en voldoende worden gepreciseerd: de juiste aanduiding van de feiten in de oproeping is van belang omdat deze oproeping met de ten laste gelegde feiten ook de grenzen aangeeft van het tuchtrechtelijk geschil, waarbij de tuchtrechter enkel over deze feiten kan oordelen (Tuchtraad van Beroep 11 februari 2014 TB-0090-2013, geciteerd in Advocatencahier 7, Deontologie, Tuchtprocedure en tuchtrechtspraak van de Vlaamse tuchtraden voor advocaten 2013-2019, uitgave OVB, pg. 69).

De oproeping van 13 juli 2022 maakt enkel melding van beweerdelijk overtreden normen maar vermeldt geen concrete naar aard en tijdstip omschreven feiten.

4/ In tegenstelling tot hetgeen de verdediging van mr. X laat gelden leidt zulks niet tot de nietigheid van de oproeping van 13 juli 2022 bij gebrek aan wettelijke of reglementaire bepaling die deze nietigheidssanctie voorziet.

Bij gebrek aan concreet omschreven feiten dient aan mr. X wel ontslag van tuchtvervolging te worden verleend." (einde citaat).

5/ Het thans door mr. X gevoerde verweer dat onderhavige tuchtvervolging is gesteund op "*letterlijk identiek tuchtrechtelijke tenlasteleggingen*" faalt dan ook in feite en in rechte.

In de beslissing van 21 december 2022 waarnaar wordt verwezen werd precies vastgesteld dat de tuchtvervolging geen concrete naar aard en tijdstip omschreven feiten vermeldde, zodat de grenzen van het tuchtrechtelijk geschil niet waren aangegeven en er dus eigenlijk geen inhoudelijke beoordeling mogelijk was.

Thans worden in de oproeping wel en in extenso aangegeven over welke naar aard en tijdstip omschreven feiten een oordeel van de tuchtraad wordt gevraagd, zodat er wel degelijk een wezenlijk verschil is met de zaak gekend onder TAG-707.

6/ Vermits het gezag van gewijsde zich niet verder uitstrekt dan tot hetgeen het voorwerp van het (tuchtrechtelijk) geschil heeft uitgemaakt, kan mr. X thans geen rechten putten uit de vaststelling, in de beslissing van 21 december 2022, dat hij werd ontslagen van tuchtvervolging "*bij gebrek aan concreet naar aard en tijdstip omschreven feiten in de oproeping van 13 juli 2022*".

7/ Gelet op de uitdrukkelijke vraag van mr. X zoals genoteerd op het zittingsblad om, voor zover niet zou worden ingegaan op zijn verweer gesteund op de exceptie van gezag van gewijsde, hem alsnog de kans te geven ten gronde zijn verweer te voeren, worden de debatten daartoe heropend op de zitting van

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD,

beslissend **in eerste aanleg** en **op tegenspraak**,

- > Gelet op art. 456 ev. Ger. W.;
- > Verklaart de tuchtvervolging ontvankelijk;
- > Wijst het verweer van mr. X gesteund op het gezag van gewijsde van de beslissing van de Tuchtraad van 21 december 2022 inzake TAG-707 af als ongegrond;
- > Heropent de debatten op de zitting van **15 november 2023 om 15u30** teneinde mr. X de kans te geven zijn verweer ten gronde voor te dragen:

> Houdt de beslissing over de kosten aan.

Hebben de zaak gehoord en erover beraadslaagd.

- stafhouder Luc Lambert, advocaat balie West-Vlaanderen, Kamervoorzitter;
- stafhouder Philippe Dupont, advocaat balie Oudenaarde, assessor;
- meester Godfried De Smedt, advocaat balie Dendermonde, assessor
- meester Henry Van Burm, advocaat balie Gent, assessor;
- meester Sophie Vlietinck, advocaat balie West-Vlaanderen, assessor;

Was aanwezig bij de behandeling en bij de uitspraak:

- meester Martine Michels, advocate balie Gent, secretaris van de tuchtraad.

Uitgesproken te Gent op 18 oktober 2023.

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak :

Sophie Vlietinck
assessor

Philippe Dupont
assessor

Godfried De Smedt
assessor

Henry Van Burm
assessor

zijn aanwezig bij de uitspraak

Martine Michels
secretaris

Luc Lambert
Kamervoorzitter